

Forstå Klagenævnet !

Juridisk § parlør for den tekniske vandløbsmedarbejder

Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer ofte afgørelser på vandløbsområdet

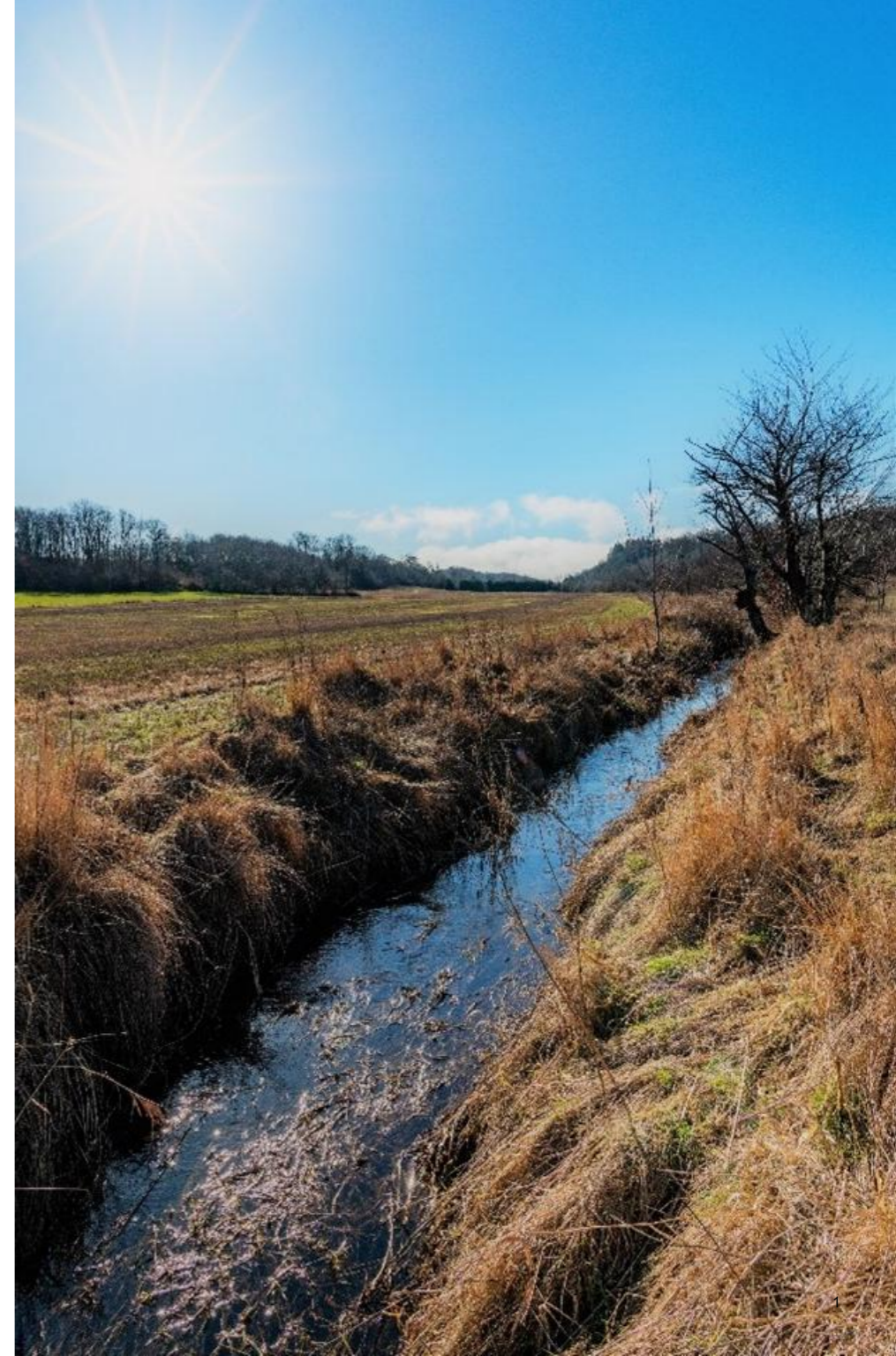
Som vandløbsmedarbejder skal man tilrette sit arbejde efter afgørelserne

Nogle gange kan det være en udfordring at forstå afgørelserne

Og de fleste gange er det svært at omsætte dem til praksis og administrativt

Vi gennemgår nogle klagenævnsafgørelser af betydning for vandløbsarbejdet.

Og prøver at omsætte dem både teknisk og juridisk

Præsentation af oplægsholdere

Henriette Soja

Dir: +45 33344293
 Mob: +45 52344293
 E-mail: hso@horten.dk

Henriette er specialiseret i miljøret og har rådgivet i mange principielle sager inden for vandløbsområdet.

Henriette har erfaring med miljørelaterede due diligence-projekter, compliance-programmer og risikostyring i offentlige og private virksomheder og deltaget i advokatundersøgelser.

Henriette fører mange voldgifts- og retssager, også på vandløbsområdet.

Henriette er leder af HortenDahls miljøafdeling.

Karriere

Partner, HortenDahl 2006
 Partner, Bech-Bruun, 2000-2006
 Møderet for Højesteret, 2001
 Møderet for landsret, 1996
 Advokatbeskikkelse, 1993
 Adv.fm., advokat, Bech-Bruun, 1991-2000
 Juridisk kontor, Miljøstyrelsen, 1988-1991

Uddannelse

Cand.jur., Københavns Universitet, 1988

Specialer

Miljøret, planret & byggeret
 Klimaret, forsyningsret og infrastruktur
 Offentlig ret
 Retssager
 Energi, forsyning & infrastruktur
 German desk

Kristina Møberg Jensen

Mobil: +45 21681631
 E-mail: Kristina.M.Jensen@wsp.com

Kristina er Markedschef for Vandløb og Hydrometri i hele landet og har været i WSP i 18 år.

Hun er uddannet civilingeniør og har igennem årene specialiseret sig i alt inden for vandløbsområdet.

Karriere

WSP, 2006
 DMU, 2005-2006

Uddannelse

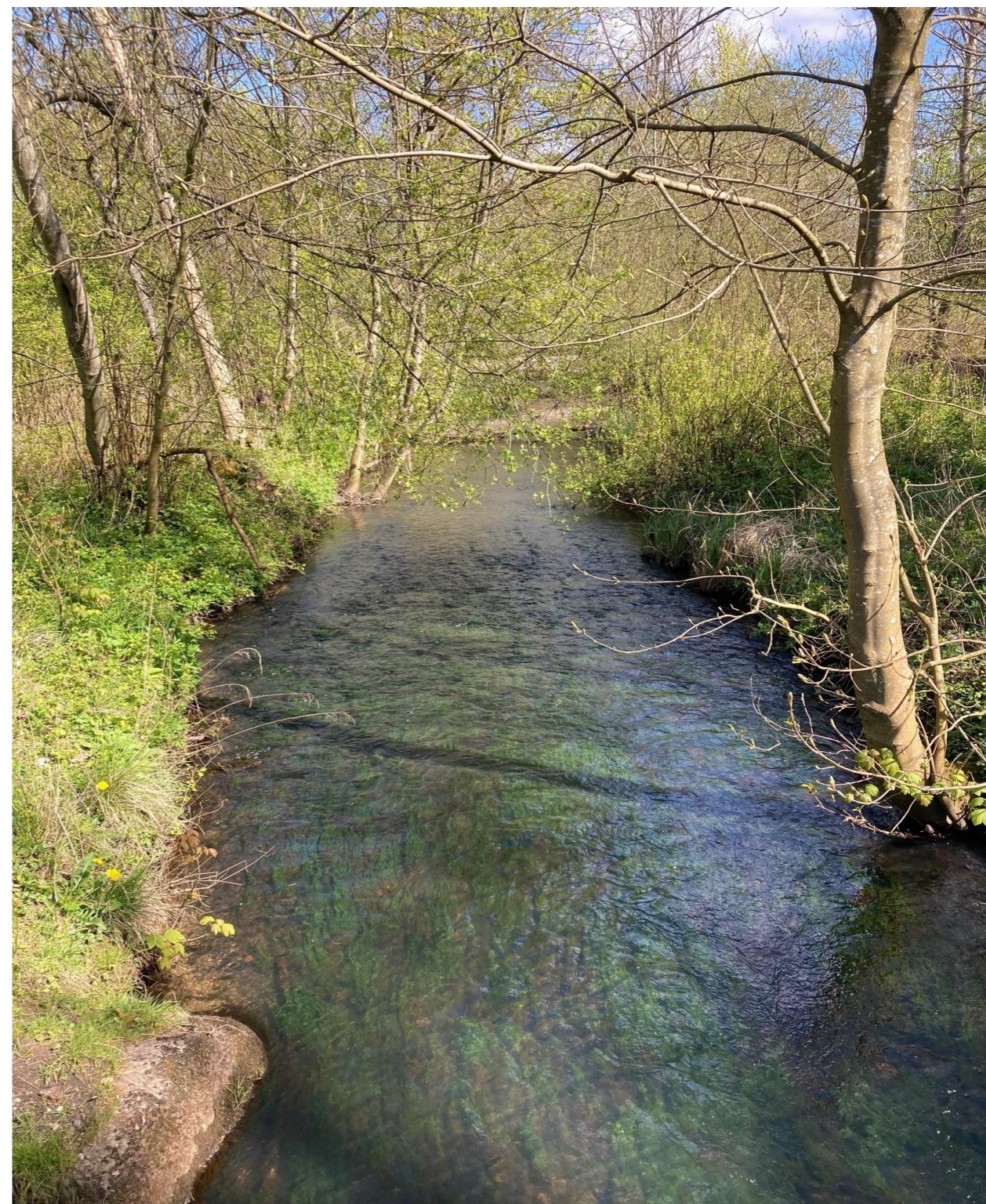
Civilingeniør i Miljøteknologi, SDU

Specialer

Vandløbsadministration
 Regulativrevision
 Hydrometri
 Proces og planlægning
 IT (VASP, DVR, VandløbsGIS, VASPGPS)
 Undervisning og formidling

Agenda

1. Indledning
2. Manningtallet – den evige udfordring
3. Sikring af vandføringsevnen, når man ikke kan vedligeholde?
4. Dårligt datagrundlag – ja, men det er det, der er gældende!
5. Regulering eller ej?
6. Afslutning

Manningtallet – den evige udfordring

Skovåen, Aalborg Kommune, sagsnr. 24/03563 og 24/03574, 2024 (hjemvisning)

Baggrund

Aalborg Kommune vedtager et nyt vandløbsregulativ og giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 til ændret vedligeholdelse af Skovåen.

Skovåen er målsat, og der er mindre områder med § 3 beskyttet natur langs vandløbet og naturvandløb ved den nedre del.

Vandløbet er ikke oprenset i 25 år.

Der anvendes et teoretisk Manningtal på 25 som følge af vandløbets størrelse.

I redegørelsen fremgår, at det ikke er det specifikke Manningtal, som er afgørende men derimod, at det er det samme (Manningtal) i beregningerne i henholdsvis regulativ og ved opmåling.

Klage

Klagers ejendom er forringet i værdi efter, kommunen har overtaget vedligeholdelsen.

Kommunen har igennem en årrække ikke vedligeholdt vandløbet tilstrækkeligt, og vandløbet har slynget sig anderledes og forringet vandføringsevnen.

Regulativets Manningtal er ikke repræsentativt og regulativtypen "teoretiske skikkelse" beskriver ikke vandløbet korrekt (foreslår QH-regulativ).

Det nye regulativ etablerer en ny retstilstand, hvor det, som før var ulovligt, nu er lovligt.

Afgørelse

Regulativtypen "teoretisk skikkelse" anerkendes af klagenævnet.

Manningtal på 25 forekommer ikke at være begrundet i de konkrete fysiske forhold i vandløbe, og Klagenævnet henviser til en teknisk rapport fra DCE

Vandløbsmyndigheden skal udvise stor omhyggelighed ved opmåling af vandløb og fastsættelse af Manningtallet og redegøre herfor.

At Manningtallet alene skal anses som værende teoretisk, og at Manningtallet vil variere fra år til år, kan ikke ændre herved.

Det er ikke muligt på det oplyste grundlag at foretage en faktisk vurdering af, hvad dispensationen vil medføre af påvirkning af den beskyttede natur.

Afgørelsen lider af en retlig mangel og ophæves som ugyldig, eftersom Aalborg Kommune ikke har redegjort tilstrækkeligt og dokumenteret, at det anvendte Manningtal er udtryk for den faktiske vandføringsevne i Skovåen.

Fra Tårup Bæk, Fredericia kommune – sagsnr. 23/03721, 2025

Kommunen: *"Valget af Manningtal beror på erfaringer fra tilsvarende vandløb med udgangspunkt i en teknisk rapport fra DCE"*

Nævnet: *"Det bemærkes at det valgte Manningtal på 18 ligger i toppen af spændet for vandløbet med 1-2 m bredde i DCE rapporten (12-18), og at kommunen ikke nærmere har redegjort herfor"*

Lille vandløb (Vandspejlsbredde 1-2 meter)	Manningtal $m^{1/3}/s$
• med tæt grødevækst:	4-8
• med spredt grødevækst:	8-12
• med nyskåret strømrende på 50% af bredden:	8-15
• uden grødevækst:	12-18
 Mellem vandløb (Vandspejlsbredde 2-5 meter)	
• med tæt grødevækst:	8-12
• med spredt grødevækst:	12-15
• med nyskåret strømrende på 50% af bredden:	12-15
• uden væsentlig grødevækst:	16-24
 Større vandløb (Vandspejlsbredde 5-10 meter)	
• med tæt grødevækst:	12-16
• med spredt grødevækst:	15-20
• med nyskåret strømrende på 50% af bredden:	15-20
• uden væsentlig grødevækst:	20-30

Afprøvning af forslag til metode til konsekvensvurdering af ændret vedligeholdelse, Teknisk rapport 49, AU, DCE, 2015

1. Kan man bruge DCE rapporten eller skal man måle og beregne et Manningtal?
2. Vi ved, at Manningtallet kan ændre sig væsentligt ned gennem vandløbet og ændre sig også fra år til år – et målt Manningtal er således et øjebliksbillede.
3. Det er vores vurdering, at hvis man anvender samme Manningtal i de to beregninger for henholdsvis regulativ og opmåling, har Manningtallet mindre betydning, men det afviser klagenævnet

DCE-rapporten kan kun bruges som vejledende reference. Der kræves normalt specifikke målinger for det konkrete sted. Manningtallet skal derfor beregnes ud fra faktiske forhold i vandløbet.

Ja. Et målt Manningtal er ikke et fast fysisk tal, men et beregnet skøn, der afhænger af vandløbets aktuelle tilstand, som varierer over tid og fra strækning til strækning. Det er således et parameter, der kan ændre sig både ned gennem vandløbet og fra år til år, afhængigt af bl.a. grøde, bundforhold og vedligeholdelse. Derfor vil et målt Manningtal i realiteten udgøre et øjebliksbillede af de hydrauliske forhold på det tidspunkt, det er fastlagt.

Nej. Nævnet lægger til grund, at Manningtallet ikke kan tillægges "mindre betydning" alene fordi det anvendes ens i begge beregninger. Tværtimod skal Manningtallet være begrundet i de faktiske forhold og indgå som et retvisende beregningsgrundlag, og kommunens tekniske beregninger skal derfor følge den metode, som regulativet foreskriver.

Sikring af vandføringsevnen, når man ikke kan vedligeholde – beskyttet mose

Fredensborg Kommune, sagsnr. 21/1437, 2022 (stadfæstelse)

Baggrund

Sagen handler om gravearbejde i et område med beskyttet natur (vandløb, mose, eng, sø) på en ejendom i Fredensborg Kommune.

I 2020 modtog kommunen en anmeldelse om graveaktiviteter og foretog undersøgelser af området.

→ Kommunen vurderede, at arbejdet havde påvirket naturen på et samlet areal på 19.000m².

Gravearbejdet kunne ifølge kommunen sænke grundvandsstanden i moserne, hvilket vil skade naturtypen, fordi moser er afhængig af høj vandstand.

Kommunen gav på den baggrundejendommens ejer et påbud om retablering af vandløbet og mosen.

Klage

Ejendommens ejer klagede over kommunens påbud, og anførte:

1. At der var en forkert adressat på påbuddet, eftersom klager ikke mente at være ansvarlig for gravearbejdets udførelse, bl.a. på baggrund af manglende accept.
2. At oprensningen af vandløbet havde karakter af sædvanlig vedligeholdelse, da dybden i vandløbet svarer til det oprindelige leje.

Afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede kommunens afgørelse, hvilket betyder, at kommunens påbud om retablering af vandløb og mose fortsat gælder.

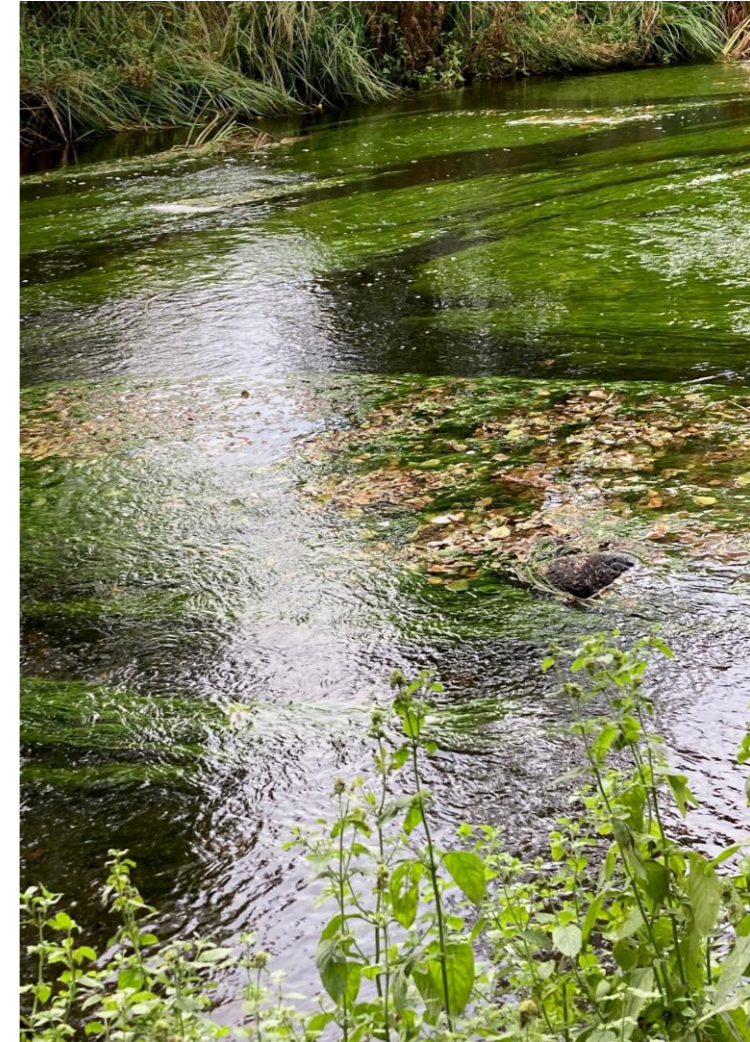
Klagenævnet lagde til grund, at bl.a. mosen var beskyttet natur, og at arbejdet ikke var sædvanlig vedligeholdelse, eftersom vandløbet var markant uddybet (op til 3m), der var gravet råjord op og luftfotos viste, at vandløbet ikke havde været oprenset i samme omfang siden 1981.

Klagenævnet fastslog ligeledes, at ejeren er ansvarlig efter reglerne om objektive grundejeransvar, da den til enhver tid værende ejer er ansvarlig for ulovlige forhold.

**Beskyttet vandløb i beskyttet mose (privat),
Fredensborg Kommune, sagsnr. 21/1437, 2022
(stadfæstelse)**

Nævnet: *"Tilstandsændringer må afgrænses overfor sædvanlig vedligeholdelse, jf. den udtrykkelige bestemmelse i § 3, stk. 1 (Naturbeskyttelsesloven), om at sædvanlig vedligeholdelse i vandløb ikke udgør en tilstandsændring.*

Uden for begrebet sædvanlige vedligeholdelsesarbejder falder f.eks. opgravning af vandløb, hvor man udover at fjerne aflejret materiale uddyber vandløbets oprindelige leje. Det samme gælder afgravning af brinker og sider, således at vandløbets bundbredde bliver forøget "

1. Da sædvanlig vedligeholdelse ikke omfatter uddybning af vandløbet, må man så godt oprense jf. regulativets bestemmelser (f.eks. til regulativbund) uden dispensation fra § 3, hvis man jævnligt oprensner?
2. Må man overhovedet oprense hvis vandløbet ikke opfylder målsætningen uanset om det er § 3 beskyttet eller ej?

Nej, man kan ikke uden videre oprense til regulativbund uden en § 3-dispensation, når det blot gøres jævnligt.

Forbuddet i § 3 vurderes altså ud fra den faktiske virkning på naturtilstanden og ikke efter hyppighed eller ved at kalde det "vedligeholdelse".

Man kan godt oprense et vandløb, der ikke opfylder sin målsætning i vandplanen. Det kan dog kun ske, hvis det sker inden for vandløbsregulativets rammer og uden at ændre naturtilstanden efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Målsætningen i vandplanen giver ikke i sig selv en ret til oprensning, og den kan ikke tilsidesætte hverken naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelsen eller vandløbsregulativets begrænsninger.

1. Peger afgørelserne på, at man faktisk helst skal vedligeholde jævnlige for overhovedet at få lov til at oprense uden dispensation og strider det ikke imod miljømålene?
2. Hvis vandløbet løber i Natura 2000 område, giver det så overhovedet mening at have vedligeholdelses- og især oprensingsbestemmelser i regulativerne, for må vi overhovedet opretholde en vandføringsevne?

I praksis kan regelmæssig vedligeholdelse gøre det lettere at gennemføre oprensning som almindelig drift uden dispensation, fordi indgrebet kan holdes inden for det, der ofte anses for værende sædvanlig vedligeholdelse.

Det er dog ikke et selvstændigt krav, at vedligeholdelse skal ske løbende, og ligeledes er det ikke i sig selv i modstrid med miljømålene, da det i sidste ende altid vil være en konkret vurdering.

Regulativet kan godt indeholde vedligeholdelsesbestemmelser, men de skal anvendes på en måde, der respekterer plejeplanerne og Natura 2000-beskyttelsen.

Dårligt datagrundlag – ja, men det er det, der er gældende!

Gudenåen, Silkeborg Kommune, sagsnr. 24/01536, 2026 (ændring)

Baggrund

Sagen omhandler vedligeholdelsen af Gudenåen, på strækningen mellem Silkeborg Langsø og Tange Sø.

Regulativ fra 2000 og tillægsregulativ fra 2004 udarbejdet på baggrund af opmåling fra 1997.

Vandløbet er i 1997 opmålt med maks. 300 m mellem tværprofilerne.

Gudenåen er omfattet af Natura 2000 og målsat.

I 2021 vurderes regulativet ikke at være overholdt pga. regulativtypen styrekote foretages kontrol vha. 1997-opmålingen. Manningtal og afstrømning ved kontrol (vintermiddel) er beskrevet i regulativet.

Der foretages kontrol igen i 2023. Men da 1997-opmålingen er behæftet med så betydelige usikkerheder og væsentlige mangler, mener rådgiver og kommune, at den er uegnet som grundlag for retvisende fastlæggelse af vandføringsevnen. Der foretages derfor beregninger på udvalgte profiler.

Der er suppleret med sedimentprøver der viser der ikke er sket aflejringer fra 1997 til 2021 og der er registreret stenbund.

Klage

Klager har anført, at kontrollen af vandføringsevne ikke er foretaget i overensstemmelse med regulativet og tidligere klagenævnsafgørelse fra 2021. Ifølge klagerne skal vandføringsevnen kontrolleres ud fra 1997-opmålingen som teoretisk skikkelse.

Kontrollen er ikke beskrevet, så det er muligt at efterprøve kontrollen.

Der er behov for oprensning!

Afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrede Silkeborg Kommunes afgørelse

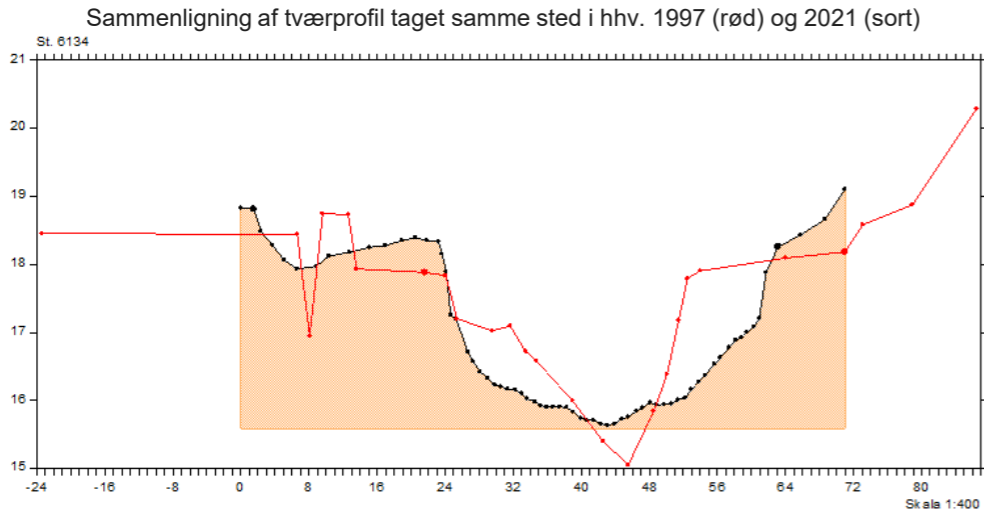
Kommunen har ikke kontrolleret som regulativet foreskriver, da der kun er foretaget beregninger på udvalgte profiler.

Godtager at 1997-opmålingen må anses som værende af ringe kvalitet, og muligvis ikke er retvisende for vandløbets vandføringsevne på opmålingstidspunktet, men det ændrer ikke ved at 1997-opmålingen skal anvendes ifm. kontrol af vandføringsevnen.

Det bemærkes, at kommunens eventuelle oprensning kan være betinget af en dispensation i medfør af naturbeskyttelsesloven § 62, stk. 2, samt være underlagt en vurdering i forhold til både habitatdirektivet og habitatbekendtgørelsen § 6 stk. 1. Vandløbsmyndigheden er i medfør af vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsen § 8, også forpligtet til ikke at træffe en afgørelse, som kan medføre en forringelse af tilstanden for et vandløb eller til hinder for, at det fastsatte miljømål nås.

1. Anvendelse af dårlige og gamle data kan betyde, at kontrollen pga. dette viser, at der skal oprenses? Dette strider imod hvad man som vandløbsmedarbejder vil synes var fagligt og miljømæssigt forsvarligt.
2. Regulativet er et styrekote regulativ, som ikke er lovligt, og derfor siger klagenævnet, man skal gå tilbage til det gamle grundlag, skal man altid det?

Hvis brugen af uklare eller forældede data medfører, at kontrolberegningen peger på oprensning på et potentielt misvisende grundlag, kan dette ikke korrigeres ved at fravige den fastsatte metode i den konkrete sag/regulativ. Det skal i stedet klares ved en ændring af regulativet eller ved at foretage de nødvendige miljø- og habitatvurderinger, hvis der er risiko for forringelse af naturtilstanden.

Nej, man skal ikke altid gå tilbage til det gamle grundlag. Her skal kommunen anvende den i det gældende regulativ fastsatte teoretiske skikkelse, eftersom Gudenåen ikke kan kontrolleres efter styrekoteprincippet. Det gælder, selvom 1997-opmålingen er af ringe kvalitet, da det ikke kan ændre på kravet om, at regulativet skal følges.

Kommunen har i den konkrete sag derfor ikke kontrolleret efter den i regulativet foreskrevne metode.

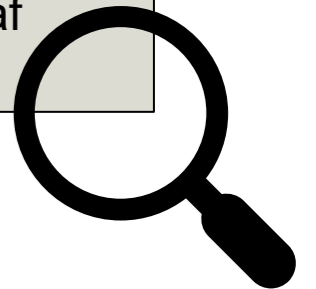
1. Da Gudenåen er habitatområde og målsat, så vi må vel ikke rense op alligevel eller hvad?
2. Man kan stille spørgsmålstejn til om anvendelse af dårlige gamle data ikke i nogle tilfælde kan medføre at vandføringen prioriteres før naturen, men det går vel ikke ift. EU lovgivningen?

Nej, det betyder ikke, at oprensning af Gudenåen er forbudt, selv om den er habitatområde og målsat. Oprensning kan ske, men kræver en forudgående konkret vurdering og evt. dispensation efter NBL § 65, stk. 2 samt en vurdering efter habitatreglerne.

Derudover må der ikke træffes afgørelser, der forringer tilstanden eller hindrer opfyldelse af det fastsatte miljømål.

Brugen af gamle eller usikre data kan give et forkert billede af vandføringsevnen, men det ændrer ikke på det retlige udgangspunkt, hvorefter myndighederne ikke må træffe afgørelser, der kan medføre forringelse af vandløbets tilstand eller hindre opfyldelse af miljømålene.

Regulering eller ej?

Vester Nebel Å, Kolding Kommune, sagsnr. 23/11713, 2025 (ophævelse)

Baggrund

Sagen omhandler et omløbsstryg i Vester Nebel Å ved Elkærholm.

2016: Kolding Kommune afgørelse om vedligeholdelse af Vester Nebel Å.

2017: Kolding Kommune træffer afgørelse om, at der ikke skulle foretages oprensning af vandløbsstrækningen samt en afgørelse om dispensation fra oprensning på strækningen.

2021; Klagenævnet ophæver afgørelse om vedligeholdelse, da strækningen, hvor stryget ligger, er naturvandløb og derfor ikke overholder Vandløbslovens § 12.

2023: Kolding Kommune træffer afgørelse om at godkende de eksisterende dimensioner i omløbet som lovlige.

I forbindelse med regulativrevisionen tages der udgangspunkt i vandløbets nuværende dimensioner (2023-opmåling) på baggrund af vandløbslovens §17 og § 62.

Klage

Klager mener, at kommunens afgørelse er mangelfuld, fordi den ikke indeholder tiltag til at standse eller reducere erosion og materialetransport i Vester Nebel Å, hvorfor afgørelsen er uansvarlig.

Klager anfører ligeledes, at der foreligger tidligere opmålinger af omløbsstryget, hvoraf den sidste bør lægges til grund som dokumentation for den oprindeligt godkendte tilstand.

Kommunens manglende vedligeholdelse bør ifølge klager anses som et udtryk for en langsigtet og ulovlig vandløbsregulering.

Afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Kolding Kommunes afgørelse fra 2024 om godkendelse af de eksisterende dimensioner.

Nævnet fastslog, at anvendelsen af vandløbslovens § 16 kræver en fysisk ændring af vandløbets skikkelse, og fandt, at kommunen ikke have ændret vandløbet, men kun godkendt eksisterende dimensioner, hvorfor det ikke kunne gøres gældende, at der var tale om regulering.

Vandløbet må ligeledes kun reguleres efter vandløbsmyndighedens tilladelse (§17)

Af Vandløbslovens § 62 fremgår det, at uanset forholdene ved et vandløb er fastlagt ved aftale eller tidligere afgørelser herom, kan der fastsættes nye bestemmelser vedrørende vandløbet, hvis de faktiske forhold har ændret sig eller tidligere aftale eller afgørelse må anses utilstrækkelig.

Vandløbslov 1949; En regulering anvendes, hvor vandafledningen trænger til en forbedring.

1. Indtil nu har man ofte gennemført en regulerings sag, når man har **forbedret** de afvandingsmæssige forhold ifm. en regulativrevision – ofte fordi det gamle regulativ eller godkendt projekt er mangelfuldt eller dårligt beskriver vandføringsevnen. Men det er altså ikke korrekt?
2. Kan man stadig tilpasse et nyt regulativ de faktiske forhold **uden forbedring** af vandføringsevnen, uden regulerings sag, hvis man vurderer at vandløbet har ændret sig naturligt?

Vurderingen beror ikke på, om det eksisterende regulativ eller projekt er mangelfuldt, men på om der materielt sker en ændring af vandløbets vandføringsevne. Det er således den faktiske ændring i vandføringsevnen, og ikke begrundelsen i et utilstrækkeligt regulativ, der er afgørende for, om der foreligger en regulering.

Nej, et regulativ kan ikke retligt tilpasses alene til de faktiske, naturligt ændrede forhold uden anvendelse af vandløbslovens regulativprocedure. Ændring af skikkelse eller vandføringsevne kræver fastsættelse i regulativ efter vandløbslovens § 12 og kan ikke ske ved konstatering af faktisk tilstand. Naturlige ændringer giver således ikke i sig selv hjemmel til at fravige gældende regulativ uden en formel ændring.

1. I hvilke sammenhænge anvender man så Vandløbslovens § 62?

Vandløbslovens § 62 anvendes til at fastsætte nye bestemmelser om et vandløb, når de faktiske forhold har ændret sig, eller en tidligere afgørelse eller aftale må anses for utilstrækkelig.

Bestemmelsen bruges altså til at justere eksisterende retlige ordninger i lyset af ændrede forhold, men inden for rammerne af vandløbslovens reguleringssystem.

Som sagen illustrerer, kan § 62 ikke anvendes til blot at “legalisere” en eksisterende fysisk tilstand uden korrekt regulering efter lovens øvrige regler.

Spørgsmål?

Sikring af vandføringsevnen, når man ikke kan vedligeholde?

Røjenkær Bæk, Herning Kommune, sagsnr. NMK-3-00316, 2013 (delvis hjemsendt)

Baggrund

Herning Kommune vedtog i 2012 et tillægsregulativ for Røjenkær Bæk, som ændrede reglerne for vedligeholdelse og vandløbets fysiske udformning.

Tillægsregulativ for st. 0-4133 m, vedtaget pga. ændrede krav til vedligeholdelse. Teoretisk skikkelse med krav om vandspejl.

Dele af vandløbet er beliggende i Natura2000 område med naturtypen vandløb (0-4000), og der angives dårlige fysiske forhold pga. sandvandring og okker. Er ligeledes fredet iht. regulering.

Moderat til god økologisk tilstand.

Kommunen vurderer, at det ikke er muligt at oprense vandløbet - det er ikke blevet oprenset i en årrække og har derfor ændret skikkelse, og det vil være i strid med Natura2000.

Evt. vedligeholdelse iværksættes efter vurdering og kun hvis det er nødvendigt for at sikre landbrugets afvandingsmæssige interesser.

Grødeskæring i Natura2000 efter skøn og kun ved beskæring af kant og træer.

Klage

Klagerne mener, at Herning Kommune har undladt at vedligeholde Røjenkær Bæk korrekt efter det gamle regulativ fra 1996.

Klagerne frygter, at de nye regler for vedligeholdelse og skikkelse betyder, at vandløbet ikke kan føre vandet tilstrækkeligt, hvilket kan føre til oversvømmede arealer.

Klagerne mener, at ændringerne i vandløbets skikkelse er så store, at kommunen burde have gennemført en regulerings sag efter vandløbslovens § 3, eftersom den fastsatte skikkelse ikke er i overensstemmelse med de faktiske opmålte tværprofiler.

Vedligeholdelsen er ikke nøje beskrevet, hvilket er uacceptabelt.

Afgørelse

Tillægsregulativet indeholder bestemmelser om vandføringsevne jf. § 12 i vandløbsloven og vandføringsevnen er beskrevet efter anerkendte metoder.

Det bemærkes at et regulativ ikke er en garanti for, at der ikke sker periodisk oversvømmelse.

Kommunen kan frit skønne, om det er nødvendigt med grødeskæring efter tilsyn, men de er stadig forpligtigede til at opretholde vandføringsevnen.

Der gives medhold til klager ift. at vedligeholdelsen herunder hvornår og i hvilket omfang, der skal oprenses, ikke er nøjagtig beskrevet.

Sikring af vandføringsevnen, når man ikke kan vedligeholde?

Hallund Bæk, Ikast-Brande Kommune, sagsnr. NMK-510-00631, 2015 (stadfæstelse)

Baggrund

Vandløbet og arealerne langs vandløbet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ifølge regulativet skal vandløbet vedligeholdes, herunder oprenses, hvis bundkoten hæves mere end 10 cm. Vandløbet er over en årrække ikke blevet vedligeholdt, hvorfor der er sket en bundhævning på op til 10-30 cm.

Kommunen giver dispensation efter naturbeskyttelsesloven til oprensning og vurderer samtidig, at oprensningen ikke vil skade § 3-naturen væsentligt, bl.a. fordi der var begrænset hydrologisk kontakt mellem vandløbet og de omkringliggende naturområder.

Der foretages besigtigelse og vurderinger ift. §3 og bilag IV arter.

Der har ikke været klager i perioden 2001-2013 og ordinær vedligeholdelse (grødeskæring) er foretaget i perioden.

Klage

Klager mener, at oprensningen er i strid med principperne bag § 3- beskyttelsen. Indgrebet vil skade naturværdierne i vandløbet og de omkringliggende områder. Tunge maskiner kan ligeledes ødelægge sårbar natur.

En oprensning synes ikke at være strengt nødvendigt, da vandløbet ligger lavt ift. omgivende landskab.

Afgørelse

Natur og Miljøklagenævnet stadfæstede Ikast-Brande Kommunes afgørelse, men med vilkår om skånsom udførelse med køreplader på beskyttede arealer.

Der skal foreligge særlige omstændigheder før, der kan meddeles dispensation fra § 3. En væsentlig jordbrugs- eller anden alm. økonomisk interesse er ikke tilstrækkelig til at begrunde dispensation.

Tilstandsændring af vandløb omfatter ikke sædvanlig vedligeholdelse, idet sædvanlig vedligeholdelse netop tilsigter at opretholde den hidtidige tilstand.

Efter længere tid uden eller begrænset vedligeholdelse kræves dispensation for genoptagelse af praksis.

Da der er gået 12-13 år siden sidste oprensning, må det lægges til grund, at der er indtrådt en ny § 3 beskyttet tilstand, hvorfor der kræves dispensation.